

Analiza razloga zašto mladi napuštaju Republiku Hrvatsku

Merkaš, Miona

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Libertas International University / Libertas međunarodno sveučilište**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:223:753690>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-10**

Repository / Repozitorij:

[Digital repository of the Libertas International University](#)

LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE

ZAGREB

MIONA MERKAŠ

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA RAZLOGA ZAŠTO MLADI
NAPUŠTAJU REPUBLIKU HRVATSKU**

Zagreb, veljača 2019.

LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE

ZAGREB

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ

POSLOVNA EKONOMIJA

**ANALIZA RAZLOGA ZAŠTO MLADI
NAPUŠTAJU REPUBLIKU HRVATSKU**

KANDIDAT: Miona Merkaš

KOLEGIJ: Elektroničko poslovanje

MENTOR: Mihael Plećaš, mag. ing.

Zagreb, veljača 2019.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Problem i predmet rada.....	1
1.2. Cilj i svrha rada	2
1.3. Istraživačka pitanja.....	2
1.4. Izvori podataka i metode istraživanja.....	2
1.5. Struktura i sadržaj rada	3
2. DEMOGRAFIJA KAO DRUŠTVENA ZNANOST	4
2.1. Povijesni razvoj demografije	4
2.2. Definicija demografije.....	5
2.3. Demografija i ekonomija	6
2.4. Demografska metoda.....	6
3. ANALIZA I INTERPRETACIJA REZULTATA ISTRAŽIVANJA	8
3.1. Opis podataka.....	8
3.2. Metode istraživanja	8
3.3. Testiranje dokazivosti hipoteza.....	34
4. ZAKLJUČAK	37
LITERATURA.....	38
Knjige.....	38
Seminraski rad.....	38
Završni rad	38
Internetski izvori.....	38
POPIS TABLICA.....	39

1. UVOD

Hrvatska je iseljenička država. Masovno iseljavanje radno sposobnih stanovnika i loša demografska situacija uzrok su gubitka od oko 300 000 ljudi. Stručnjaci procjenjuju da će iz Hrvatske u idućih deset godina otići još milijun ljudi. Ta se činjenica može smatrati zabrinjavajućom.

Sve više mladih iz dana u dan odlazi iz Hrvatske u potrazi za boljim životom. Podaci iz Hrvatskog zavoda za statistiku iz 2017. pokazuju da je najveći broj odselilo mladih u dobi od 20 do 39 godina i to cca 46,7%. Točni podaci od onih koji odlaze iz Hrvatske ne postoje. Naime državni zavod za statistiku prikuplja podatke od MUP-a koji registrira samo one koji su prije odlaska u inozemstvo odjavili prebivalište Hrvatskoj. Može se procijeniti da je Hrvatsku u par godina napustilo oko 200 000 stanovnika. Treba naglasiti da je spomenuta brojka još veća ako znamo kako se 2016.godine masovno iseljavalo iz Hrvatske a taj trend se nastavio i 2017.godini. Prema broju radnog aktivnog stanovništva Hrvatska je na europskom dnu.

Prema najnovijim podacima iz Eurostata, koji uključuju i 2017. godinu radno sposobnih građana je 348. 000 a među njima je nešto više od 60.000 visokoobrazovanih, iselilo se iz Hrvatske. To za Hrvatsku smješta na treće mjesto (14%) po broju radnika od 20 do 64 godine koji su radili izvan svoje domovine u 2017. Ukoliko se trend iseljavanja nastavi Hrvatska će ostati u stupnju demografske zime koja nikada prije nije bila zabilježena te će do 2050. godine Hrvatska postati društvo starih.

Potrebno je hitno uvesti konkretne demografske mjere, jer sve je više starijeg stanovništva, zbog čega je upitna budućnost zdravstvenog i mirovinskog sustava, a bez radne snage nema ni ekonomskog rasta. Hrvatska je zemlja s negativnim prirodnim prirastom u budućnosti neće moći riješiti nedostatak radne snage u pojedinim zanimanjima.

1.1. Problem i predmet rada

U ovom se radu problematizira iseljavanje mladih iz Hrvatske te uzorke i motive iseljavanja mladih. Predmet ovog rada su demografske mjere koje bi Hrvatska trebala poduzeti kako bi se ublažili zabrinjavajući podaci navedeni u uvodu. Vlada Republike Hrvatske bi trebala identificirati razloge, odnosno motive mladih zašto napuštaju Hrvatsku. Na temelju podataka hrvatski demografski stručnjaci bi trebali odrediti dugoročne strategije kako bi spriječile odlazak mladih.

1.2. Cilj i svrha rada

Cilj rada je istražiti stavove ispitanika o odlasku mladih iz Hrvatske, njihove uzorke, motive i očekivanja vezano za područja iz kojih dolaze i vezano za njihovo obrazovanje te njihov ekonomski status. Pojedinačno gledano, cilj je uzorku ispitanika istražiti ulogu odlaska mladih, utvrditi razvojne faze i predložiti mjere za usporavanje procesa.

Svrha rada je da javnost spozna razloge sve većeg broja odlaska mladih iz Hrvatske i ujedno sukladno tome o demografskim procesima i potrebnim mjerama koje bi trebala poduzeti država radi smanjivanja broja odlaska mladih.

1.3. Istraživačka pitanja

U sklopu prije navedenog problema i predmeta rada te navedenog cilja u ovom radu se postavljaju istraživačka pitanja kako slijedi:

IP1: Smatraju li mladi da je u zemlji u koju odlaze dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?

IP2: Smatraju li mladi da im u državi u koju odlaze treba biti osiguran posao?

Iz istraživačkih pitanja završnog rada izvedene su sljedeće hipoteze:

H1: Mladi smatraju da je u zemlji u koju odlaze dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike

H2: Mladi smatraju da u državi u koju odlaze trebaju imati osiguran posao

1.4. Izvori podataka i metode istraživanja

Na temelju prikupljenih podataka koji su dobiveni kroz internetsku anketu od petnaest pitanja i koja je obuhvatila ispitanike različite dobi, obrazovanja, ekonomskog statusa provedeno je istraživanje razloga zašto mladi odlaze iz Hrvatske. Ovo istraživanje pokazuje uzroke, motive i očekivanja ispitanika te ujedno i njihove poglede na cjelokupnu sliku Hrvatske. Za teorijski dio rada izvori su stručna literatura i internetski izvori iz područja demografije.

U teorijskom dijelu rada korištene su deskriptivna i usporedna metoda, a istraživačkom metoda statističke analize. Prikupljeni podaci su prikazani u više dimenzija korištenjem funkcionalnosti izrade zaokretnih (pivot) tablica iz informatičkog programa MS Excel. Korištenjem istog informatičkog programa provedeno je testiranje dokazivosti hipoteza provođenjem hi kvadrat testa. Zaključak je izveden metodom abdukcije.

1.5. Struktura i sadržaj rada

Završni rad sastoji se od četiri poglavlja koja su povezana u cjelinu. Prvo poglavlje rada je „Uvod“ u kojem su predstavljeni pokazatelji odlaska mladih iz Hrvatske. Iz podataka su izvedeni problem i predmet te ciljevi i svrha završnog rada. Također su postavljene hipoteze te su predstavljeni izvori podataka i metodologija izrade rada. Na kraju prvog poglavlja je navedena struktura samog završnog rada po poglavljima i pripadajućem sadržaju.

Drugo poglavlje „Demografija kao društvena znanost“ odnosi se na teorijsko poglavlje rada u kojem je obrađena demografija. U tom se poglavlju, odnosno u njegovom prvom potpoglavlju, govori o povijesti demografije, a u drugom se definiraju osnovni pojmovi, poput demografije, prirodnog kretanja stanovništva, nataliteta, prirodnog priraštaja i drugo. U trećem potpoglavlju se razmatra povezanost demografije i ekonomije, a u četvrtom potpoglavlju su predstavljene demografske metode.

Treće poglavlje „Analiza i interpretacija rezultata istraživanja“ obuhvaća opis podataka koji su dobiveni provođenjem internetske ankete. U toj cjelini je obavljena statistička obrada podataka. Sama analiza odgovora na anketna pitanja rezultirala je i nedvojbenim zaključcima o dokazivosti hipoteza rada a koje su izvedene iz istraživačkih pitanja. Interpretacijom analize odgovora dobiveni su podaci o uzrocima odlaska mladih iz Republike Hrvatske.

Na kraju Završnog rada, u četvrtom poglavlju „Zaključak“ sažeto su predstavljeni rezultati istraživanja. Nakon zaključka slijede popisi literature i tablica.

2. DEMOGRAFIJA KAO DRUŠTVENA ZNANOST

Demografija je znanost o stanovništvu. Demografija se bavi grupama ljudi a ne pojedincima. Ona proučava i istražuje zakonitosti i pravilnosti u kretanju stanovništva, ustanovljuje kakve su vrste te zakonitosti i utvrđuje međusobne odnose kretanja stanovništva s drugim društvenim i gospodarskim pojavama. Demografija obuhvaća dinamiku stanovništva što znači da proučava kako se stanovništvo mijenjalo tijekom vremena vezano za rođenja, smrti, migracija i starenja.¹

Najstarija grana statistike je statistika stanovništva, odnosno demografska statistika. Ona je postojala i prije Krista. Vladari su imali interes za popisom stanovništva koji su bili motivirani vojnim i fiskalnim razlozima. U 17.st. pojavljuju se prvi parcijalni sustavni zapisi koji su vezani za komponente kretanja stanovništva. U tom su razdoblju pripadnici škole političkih aritmetičara dali egzaktnu analizu nekih demografskih fenomena. Za primjer se navodi analiza mortaliteta Londona koju je proveo J.Graunt te konstrukcija prve moderne tablice mortaliteta autora E.Halleya. Mnogi ekonomisti pokazali su veliki interes prema gospodarskim kretanjima stanovništva, a naročito su to bili pripadnici škole građanske klasične političke ekonomije.² Demografija je novovjekovna i relativno novija znanstvena disciplina, odnosno društvena znanost koja proučava stanovništvo s kvalitativnog i kvantitativnog gledišta. Pod time se razumijeva proučavanje skupa osoba koje sudjeluju u svojim posebnim obilježjima kao jedinka, a čine temelj za oblikovanje strukture stanovništva.

3

2.1. Povijesni razvoj demografije

Razvoj demografije odnosno razvoj pojedinih njezinih dijelova nastajali su u drugim znanostima poput statistike, politike, ekonomije, filozofije, sociologije, ekonomije, itd. U 20. stoljeću demografija se počinje razvijati kao samostalna disciplina, iako postoje navodi o stanovništvu već u antičkoj Grčkoj kojim razmatranjima su se bavili filozofi Platon, Aristotel. Nastavljeno je u Srednjem vijeku u kršćanskoj filozofiji.

Povijesno gledajući, demografija je bila usko povezana i uz političku ekonomiju. Ekonomska razmatranja o stanovništvu bavili su se W. Petty, A. Smith, Karl Marx.⁴ U 20.st. se ističu

¹ Jakša, M., (2005.): Kretanje stanovništva kroz povijest, završni rad, Pula, str.1.

² Ibid.,str.7.

³ Ibid.,str.7.

⁴ Ibid., str.9.

imena J.M.Keynes i A. Hansen. Demografija dobiva sve intenzivniji značaj nakon 2. svjetskog rata a porast stanovništva pokazuje tendenciju naglog rasta što je vezano za zemlje u razvoju. Stanovništvo većine europskih zemalja se udvostručuje.

Godine 1974. oko 100 zemalja podnijelo je Deklaraciju o prehrani i stanovništvu koja je bila upućena Ujedinjenim narodima, a u kojoj se upozoravalo na naglo pogoršanje prehrambene situacije u svijetu.⁵

Na današnjem teritoriju Hrvatske povijesna zbivanja bila su burna i neobično značajna za narod koji tu živi. Demografska povijest na tlu Hrvatske nije obrađena u svom cjelovitom obliku za razliku od drugih znanstvenih područja. Na području Hrvatske ekonomska povijest ogleđa se kao predmet manjeg broja istraživača poput Mirkovića, Bičanića i drugih.⁶

Tijekom cijele povijesti problemi razvoja pojedinih društava uvjetovali su pojavu određenih teorijskih koncepcija o stanovništvu i to od ideje filozofa u staroj Grčkoj o optimalnom broju stanovnika polisa pa sve do stava suvremenih teorija ekonomskog rasta o ulozi stanovništva u zemljama u razvoju.⁷

2.2. Definicija demografije

Demografija je društvena znanost koja obuhvaća proučavanje broja i prostornog razmještaja stanovništva, mehaničkog (migracijskog) i prirodnog kretanja stanovništva te promjene u demografskim socioekonomskim i ostalim strukturama stanovništva. Osnovni cilj demografije je spoznaja zakonitosti razvoja stanovništva u određenim društveno ekonomskim uvjetima.⁸

Migracija označava prostornu pokretljivost stanovništva koja se odvija u različitim oblicima i to od povremenog radnog angažiranja stanovništva izvan svoje sredine (sezonska migracija), svakodnevnog putovanja na posao (dnevna migracija), privremenog boravka u drugoj sredini do trajnog preseljenja u inozemstvo.⁹ Kućanstvo je skup osoba nekog teritorija koje žive u istom stanu i zajednički se hrane.¹⁰ Obitelj označava skup osoba koje su u srodstvu.

⁵ Ibid., str.10.

⁶ Gelo J., I.(1987.): Demografske promjene u Hrvatskoj, Zagreb, Globus, str.60.

⁷ Akrap A., Barić V., Crkvenac M., Čavrak V., Družić I., Gelo J., Grahovav P., Jovančević R., Kovačević Z., Obadić A., Pašalić Ž., Skala Ž., Tica J. (2003.) Hrvatski gospodarski razvoj, Zagreb, Politička kultura, str.25.

⁸ Leksikografski zavod Miroslav Krleža

⁹ Ibid.str.37

¹⁰ Ibid.str.7

Osoba ili stanovnik je jedinka promatranog područja.¹¹ Naselje je geografska jedinica koja označava jedan jedinstven, zbijen skup zgrada koji može biti vezan ili za zaseok ili za grad.

2.3. Demografija i ekonomija

Demografija je usko povezana uz ekonomiju. U razvoju demografije potvrđena su dva poticaja većeg interesa ekonomista za demografiju. Prvi se javlja u razvijenim, europskim zemljama, a proizlazi iz ekonomskih utjecaja na razvoj stanovništva, koji je podrazumijevao pad nataliteta i porast stanovništva tridesetih godina vezano za Veliku krizu.¹² Teorija racionalnog izbora tumači kako roditelji vezano za odluku o rađanju djece rade određene kalkulacije koje se odnose na koristi i troškove djece.

Većina troškova može se iskazati u novcu i novčanih koristi uglavnom nema. Koristi su više psihološke prirode. Pojedinci rade računicu o psihološkom dobitku rađanja djeteta, posebno sljedećeg djeteta.

To znači da ukoliko porastu ekonomski troškovi djece pojedinci će prijeći psihološki prag i odluka se može donijeti da se ipak ne ide na sljedeće dijete. Ulaganje u stanovništvo i kvalitetu njegova življenja izravno je povezano s napretkom društva u svim njegovim dijelovima. Gospodarskog razvoja nema bez radno sposobnog stanovništva. Oni u svakom slučaju mora zadovoljavati potrebu sve zahtjevnijeg tržišta. Stanovništvo je izvor radne snage te je najvažniji čimbenik društveno-ekonomskog razvitka neke zemlje. Radno sposobno stanovništvo iz RH se iseljava i time se ne samo gubi na brojnosti stanovnika već opada i stopa nataliteta i smanjuje se radna snaga a što dovodi do nepovoljne situacije vezane za gospodarstvo i gospodarski napredak.¹³

2.4. Demografska metoda

U užem smislu predmet demografije je brojnost, prirodno kretanje(nataliteti, mortaliteti) migracijsko kretanje, te starosno spolnu strukturu stanovništva. U širem smislu se odnosi na promjene u demografskim, socioekonomskim strukturama stanovništva, na prostorni razmještaj stanovništva kao i razmatranje pojmova poput obitelji, kućanstava.

Suvremeni procesi u razvoju stanovništva Hrvatske karakteriziraju vrlo nepovoljne i dugoročne demografske tendencije koje sve više postaju dominantnim ograničavajućim

¹¹ Ibidi.str.7

¹² Ibidi.str.11.

¹³ Akrap A., Pokos N., Rizdak T., Živić D. (2003.), Činitelji demografskih kretanja u Republici Hrvatskoj, Državni zavod za zaštitu obitelji,materinstva i mladeži, Zagreb , str.287

čimbenikom stabilnog demografskog, društvenog i gospodarskog razvoja zemlje.¹⁴ U posljednjih stotinjak godina odvijao se razvoj stanovništva u Hrvatskoj pod utjecajem kontinuiranog, ali povremeno i vrlo intenzivnog, europskog iseljavanja, zatim pod utjecajem dvaju svjetskih ratova te epidemija, bolesti te čestih, jakih gospodarskih kriza, naročito u vinogradarskoj i agrarnoj proizvodnji. Naročito treba spomenuti 1960. godinu kada je došlo do ekonomske migracije koja je bila posljedica nekontrolirane pa i prisilne deagrarizacije i deruralizacije.¹⁵

¹⁴ Jakša, M., (2005OP. cit, str.8

¹⁵ Mišetić A., Pokos N., Živić D (2005.): Stanovništvo Hrvatske- dosadašnji razvoj i perspektive, Pilar, Zagreb, str.73

3. ANALIZA I INTERPRETACIJA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Centralni dio ovog rada čini istraživanje provedeno u svrhu pisanja ovog rada, a na temu zašto mladi odlaze iz RH. Poglavlje obuhvaća predstavljanje uzorka istraživanja i metode kojima su podaci obrađeni. Zatim, slijedi analiza i interpretacija rezultata. Na kraju je uslijedila interpretacija za svaku pojedinu tablicu.

3.1. Opis podataka

Podaci za ovo istraživanje prikupljeni su provođenjem internetske ankete koja je elektronički prosljeđena ispitanicima. Anketa je sadržavala 15 pitanja i poslana je na e-mail adrese. Tijekom zadanog roka pristiglo je 100 anketnih obrazaca. Među ispitanicima bilo je 72% žena i 28% muškaraca. Ispitanici pripadaju dobnoj skupini od 18 do 65 i više godina i više godina. Većina ispitanika ima završenu srednju, višu ili visoku školu.

3.2. Metode istraživanja

Za istraživanje su korištene znanstveno istraživačke metode ankete i statističke analize odgovara na anketna pitanja. Anketa je izrađena korištenjem Google Forma, a statistička analiza je obavljena korištenjem funkcionalnosti Zaokretne tablice iz informatičkog programa MS Excel. Provođenjem hi kvadrat testa analizirana je dokazivost hipoteza. Zaključak je izveden metodom znanstvenog zaključivanja abdukcija.

3.3. Rezultati istraživanja

Razdioba ispitanika po dobi i radnom statusu prikazana je u tablici 1. Iz tablice 1. uočljivo je da je najveći broj anketiranih osoba statusa đak, odnosno učenik/ca ili student/ica, ukupno 54. Ispitanika sa statusom đak je 52 u dobnoj skupini 18-25, a 2 u dobnoj skupini 26-35. Nakon toga slijedi broj zaposlenih kojih je ukupno 27. Najveći broj zaposlenih anketiranih ispitanika je u dobnoj skupini 18–25 godina, njih 20 i u dobnoj skupini od 26 -35 godina, njih 4. Nezaposlenih je ukupno 13 ispitanika, a najveći broj nezaposlenih je u dobnoj skupini od 18-25 godina, njih 12 . Privremeno zaposlenih je 6 ispitanika od kojih su 4 u dobnoj skupini 18-25.

Tablica 1. Razdioba ispitanika po dobi i radnom statusu

Razdioba ispitanika po dobi i radnom statusu					
	Đak (učenik/ student/ica)	Nezaposlen/a	Privremeno zaposlen/a	Zaposlen/a	Ukupno
18-25 godina	52	12	4	20	88
26-35 godina	2		1	4	7
36-45 godina			1	1	2
46-55 godina				2	2
56-65 godina		1			1
Ukupno	54	13	6	27	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

U tablici 2 prikazana je razdioba ispitanika po stručnoj spremi i spolu. U tablici 2. može se vidjeti da najveći broj ispitanika ima završenu srednju školu, ukupno 62, i to 18 muškaraca i 44 žene. Najmanji broj ispitanika ima završen stupanj magistar/ica struke ili znanosti, ukupno 7 i od toga 5 muškaraca i 2 žene.

Tablica 2. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi i spolu

Razdioba ispitanika po stručnoj spremi i spolu			
Vaša stručna sprema	Muški	Ženski	Ukupno
Magistar/ica struke ili znanosti	5	2	7
Srednja škola	18	44	62
Viša škola ili visoka škola	5	26	31
Ukupno	28	72	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Osim toga, 31 ispitanik je sa završenom višom ili visokom školom te je od toga 5 muškaraca i 26 žena. Kada gledamo raspodjelu ispitanika po spolu, možemo vidjeti da je istraživanju pristupilo 28 muškaraca i 72 žene.

Tablica 3. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, dobi i spolu

Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, dobi i spolu			
	Muški	Ženski	Ukupno
Magistar/ica struke ili znanosti	5	2	7
18-25 godina	2	1	3
26-35 godina	1	1	2
36-45 godina	2		2
Srednja škola	18	44	62
18-25 godina	16	42	58
26-35 godina	2	1	3
46-55 godina		1	1
Viša škola ili visoka škola	5	26	31
18-25 godina	5	22	27
26-35 godina		2	2
46-55 godina		1	1
56-65 godina		1	1
Ukupno	28	72	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Iz tablice 3. može se uočiti da imamo 28 muških ispitanika i 72 ženska ispitanika. Od ženskih ispitanika najviše ih ima u dobi od 18- 25 godina, ukupno njih 65. Isto tako možemo vidjeti da je najviše ženski ispitanika u dobi od 18-25 sa završenom srednjom školom, njih 42.

Najmanji broj je u dobnoj skupini od 36-45 godina sa stručnom spremom magistre struke ili znanosti, njih 0. Što se tiče muških ispitanika njih je manje u odnosu na žene.

Najviše ih je u dobnoj skupini od 18-25 godina sa završenom srednjom školom, njih 16, a najmanji broj ih je u dobnoj skupini od 26-35 godina sa stručnom spremom magistar struke ili znanosti, njih 1.

Tablica 4. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, dobi i radnom statusu

Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, dobi i radnom statusu				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Đak (učenik/ica ili student/ica)		32	20	52
Nezaposlen/a	3	7	2	12
Privremeno zaposlen/a		1	3	4
Zaposlen/a		18	2	20
26-35 godina	2	3	2	7
Đak (učenik/ica ili student/ica)		1	1	2
Privremeno zaposlen/a		1		1
Zaposlen/a	2	1	1	4
36-45 godina	2			2
Privremeno zaposlen/a	1			1
Zaposlen/a	1			1
46-55 godina		1	1	2
Zaposlen/a		1	1	2
56-65 godina			1	1
Nezaposlen/a			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

U tablici 4. možemo vidjeti kako je najveći broj ispitanika u dobi od 18-25 godina, ukupno 88 od čega ih 58 ima završenu srednju školu te 32 još uvijek studira, a 18 ih je zaposleno. Osim toga, možemo vidjeti i da je nešto veći broj ispitanika iste životne dobi sa završenom višom ili visokom školom, njih 27, te ih je 20 još uvijek u statusu đaka, odnosno na studiju. Najmanje je ispitanika u dobi od 56-65 godina, samo jedan//na koji/a ima završenu višu ili visoku školu te je trenutno nezaposlen/a.

Tablica 5. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, bračnom statusu i godinama

Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, bračnom statusu i godinama				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Izvanbračna zajednica			1	1
Neoženjen/neudana	3	58	24	85
Oženjen/udana			2	2
26-35 godina	2	3	2	7
Izvanbračna zajednica			1	1
Neoženjen/neudana	2	3	1	6
36-45 godina	2			2
Oženjen/udana	2			2
46-55 godina		1	1	2
Oženjen/udana		1	1	2
56-65 godina			1	1
Oženjen/udana			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Iz tablice 5. možemo vidjeti da je najveći broj ispitanika neoženjeno/neudano i to u dobi od 18-25 godina, njih 85, od čega je 58 sa završenom srednjom školom, a 24 više ili visoke stručne spreme. Samo je 6 ispitanika oženjeno/udano i to po dvoje u dobi od 18-25, 36-45 te po jedan u dobi od 46-55 i 56-65 godina. Od tih 6 ispitanika, 4 ih ima završenu višu ili visoku školu dok ih je dvoje magistar/ica struke.

Tablica 6. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, godinama i mjestu prebivališta

Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, godinama i mjestu prebivališta				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Čakovec			1	1
Desinić		1		1
Dugo Selo			1	1
Engleska		1		1
Ivankovo			1	1
Labin		1		1
München, Deutschland		1		1
Novalja		1		1
Opatija	1			1
Osijek		2	1	3
Rijeka		2		2
Samobor			2	2
Sesvete			1	1
Sisak			1	1

Sveti Ivan Zelina		1		1
Varaždin			1	1
Vinkovci			1	1
Vrbovec		1		1
Zagreb	2	45	17	64
Zaprešić		1		1
Zürich		1		1
26-35 godina	2	3	2	7
Rugvica		1		1
Split		1		1
Varaždin		1		1
Zagreb	2		2	4
36-45 godina	2			2
Split	1			1
Zagreb	1			1
46-55 godina		1	1	2
Crikvenica			1	1
Zagreb		1		1
56-65 godina			1	1
Grad Zagreb			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Iz tablice 6. vidljivo je da je većina ispitanika iz Zagreba, ukupno 71 od čega je 64 u dobi od 18-25 godina. Od 64 ispitanika koji žive u Zagrebu iz te dobne skupine, 45 ih ima završenu srednju školu, 17 višu ili visoku školu te je 2 s titulom magistra/ice struke ili znanosti. Ostali ispitanici uglavnom su raspoređeni po jedan ili dvoje u ostalim gradovima navedenim u tablici.

Tablica 7. Razdioba ispitanika kako biste ocijenili svoje znanje o državi u koju odlazite?

Razdioba ispitanika kako biste ocijenili svoje znanje o državi u koju odlazite?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Dobro		15	8	23
Dovoljno	1	7	5	13
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	17	10	29
Nedovoljno		4	1	5
Odlično		4	1	5
Vrlo dobro		11	2	13
26-35 godina	2	3	2	7
Dobro		1		1
Dovoljno		1		1
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1	1	4
Nedovoljno			1	1
36-45 godina	2			2
Dobro	1			1
Vrlo dobro	1			1

46-55 godina		1	1	2
Dobro		1		1
Dovoljno			1	1
56-65 godina			1	1
Odlično			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Kada promatramo odgovore u tablici 7. koji se odnose na pitanje “Kako biste ocijenili svoje znanje o državi u koju odlazite?” možemo vidjeti da velik broj ispitanika, njih 33, odgovara kako ne namjerava napuštati Hrvatsku. Ukupno 26 ispitanika odgovara kako je njihovo znanje o državi u koju odlaze dobro te je od toga 23 ispitanika u dobi od 18-25 godina. Njih 15 ima završenu srednju školu, a 8 višu ili visoku školu. Osim toga, ukupno 6 ispitanika odgovara kako je njihovo znanje o državi u koju odlaze nedovoljno te je 5 od 6 ispitanika iz dobne skupine 18-25 godina od čega 4 sa završenom srednjom školom i 1 sa završenom višom ili visokom školom.

Tablica 8. Smatrate li da je u zemlji u koju odlazite dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?

Smatrate li da je u zemlji u koju odlazite dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Ne mogu se odlučiti		5	1	6
Potpuno se ne slažem	1			1
Potpuno se slažem	2	28	9	39
Većinom se ne slažem		4	1	5

Većinom se slažem		21	16	37
26-35 godina	2	3	2	7
Potpuno se slažem	1		2	3
Većinom se slažem	1	3		4
36-45 godina	2			2
Potpuno se slažem	1			1
Većinom se slažem	1			1
46-55 godina		1	1	2
Većinom se ne slažem		1		1
Većinom se slažem			1	1
56-65 godina			1	1
Potpuno se slažem			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

U tablici 8. nalaze se odgovori na pitanje „Smatrate li da je u zemlji u koju odlazite dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?“. Većina ispitanika na ovo je pitanje odgovorila većinom se slažem, njih 43, i potpuno se slažem, njih 44. S obzirom da je najviše ispitanika u dobnoj skupini 18-25, na to je pitanje njih 37 odgovorilo da se većinom slaže i 39 da se potpuno slaže s navedenom tvrdnjom. Većina je tih ispitanika sa završenom srednjom i višom ili visokom školom. Osim toga, 11 je ispitanika odgovorilo da se većinom ne slaže s tom tvrdnjom, 1 da se potpuno ne slaže s navedenom tvrdnjom te je 6 ispitanika odgovorilo kako se ne može odlučiti.

U tablici 9. navedeni su čimbenici, odnosno razlozi odlaska iz Hrvatske. Prema rezultatima dobivenima u istraživanju možemo vidjeti kako velik broj ispitanika navodi više od jednog razloga za odlazak iz Hrvatske. Tako ih najviše, njih 10, u dobi 18-25 navodi kako su razlozi eventualnog odlaska iz Hrvatske korupcija i kriminal, nezaposlenost i niske plaće i mirovine.

Osim toga, njih 13 iz iste dobne skupine navodi nezaposlenost kao odlazak iz Hrvatske, a 20 ih navodi da su razlog niske plaće i mirovine. Isti odgovori često se spominju i u kombinacijama s nekim drugim razlozima. Većina tih ispitanika, njih 27, ima završenu srednju školu, a 15 ih ima završenu višu ili visoku školu. Dvoje ispitanika u dobi od 36-45 godina sa završenim magisterijem kao razlog odlaska navode dugove i kredite.

U tablici 10. prikazani su odgovori na pitanje vezano uz razlog odabira države za useljavanje. Iz rezultata možemo vidjeti da većina ispitanika svih dobnih skupina kao razlog odabira navodi sigurnosti i stabilnost te visoki životni standard. Tako 20 ispitanika u dobi od 18-25 godina kao razlog navodi sigurnost i stabilnost, 9 ispitanika navodi visoki životni standard, a 8 ih navodi kombinaciju ta dva odgovora kao razloge odabira određene države. Osim toga, možemo vidjeti da dosta ispitanika navodi više od jednog razloga za odabir određene države, a uz prethodno spomenuta dva odgovora često se u kombinaciji javlja i odgovor i profesionalna karijera.

U tablici 11. prikazani su odgovori na pitanje „Smatrate li da treba biti osiguran posao u državi u koju odlazite?“. Možemo vidjeti kako je 31 ispitanik/ca odgovorio/la da se većinom slaže s tvrdnjom te je 39 ispitanika odgovorilo da se potpuno slaže s tvrdnjom. Većina tih ispitanika ima završenu srednju školu te je u dobi od 18-25 godina. Samo ispitanici u dobi od 18-25 godina odgovorili su da se većinom ne slažu s navedenom tvrdnjom, njih 2, a potpuno se ne slaže samo jedan ispitanik, te je 1 ispitanik odgovorio kako se ne može odlučiti.

Tablica 9. Koji od navedenih čimbenika je najvažniji za Vaš planirani odlazak iz RH?

Koji od navedenih čimbenika je najvažniji za Vaš planirani odlazak iz RH?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Dugovi i krediti			1	1
Dugovi i krediti, Korupcija i kriminal, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine		3		3
Dugovi i krediti, Korupcija i kriminal, Niske plaće i mirovine		2		2
Dugovi i krediti, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine		2		2
Korupcija i kriminal		1	1	2
Korupcija i kriminal, Nezaposlenost	1	1		2
Korupcija i kriminal, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine	1	8	1	10
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku		16	8	24
Nezaposlenost		5	8	13
Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine		3	1	4

Niske plaće i mirovine		14	6	20
Niske plaće i mirovine, Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	1			1
Obiteljski i osobni problemi, Dugovi i krediti, Korupcija i kriminal, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine, Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
Obiteljski i osobni problemi, Dugovi i krediti, Niske plaće i mirovine		1		1
Obiteljski i osobni problemi, Korupcija i kriminal, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine		1		1
Obiteljski i osobni problemi, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine		1		1
26-35 godina	2	3	2	7
Dugovi i krediti, Korupcija i kriminal, Nezaposlenost, Niske plaće i mirovine			1	1
Korupcija i kriminal		1		1
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1		3
Niske plaće i mirovine		1	1	2
36-45 godina	2			2
Dugovi i krediti	2			2
46-55 godina		1	1	2

Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
Niske plaće i mirovine		1		1
56-65 godina			1	1
Nezaposlenost			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Tablica 10. Zašto ste izabrali upravo ovu državu za useljavanje?

Zašto ste izabrali upravo ovu državu za useljavanje?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	1	18	9	28
Profesionalna karijera		3	1	4
Sigurnost i stabilnost		14	6	20
Sigurnost i stabilnost, Profesionalna karijera	1	2		3
Sigurnost i stabilnost, Zabava			1	1
Visoki životni standard		4	5	9
Visoki životni standard, Profesionalna karijera		3	1	4
Visoki životni standard, Profesionalna karijera, Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
Visoki životni standard, Sigurnost i stabilnost	1	6	1	8
Visoki životni standard, Sigurnost i stabilnost, Profesionalna karijera		1	1	2
Visoki životni standard, Sigurnost i stabilnost, Profesionalna karijera, Zabava		4		4
Visoki životni standard, Zabava			1	1

Zabava		3		3
26-35 godina	2	3	2	7
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1		3
Visoki životni standard		2	1	3
Visoki životni standard, Sigurnost i stabilnost, Profesionalna karijera			1	1
36-45 godina	2			2
Profesionalna karijera	1			1
Visoki životni standard	1			1
46-55 godina		1	1	2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
Sigurnost i stabilnost		1		1
56-65 godina			1	1
Visoki životni standard			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Tablica 11. Smatrate li da Vam treba biti osiguran posao u državi u koju odlazite?

Smatrate li da Vam treba biti osiguran posao u državi u koju odlazite?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Ne mogu se odlučiti		1		1
Ne namjeravam napustiti Hrvatsku		14	8	22
Potpuno se ne slažem		1		1
Potpuno se slažem	2	28	5	35
Većinom se ne slažem		1	1	2
Većinom se slažem	1	13	13	27
26-35 godina	2	3	2	7
Ne namjeravam napustiti Hrvatsku	2	1		3
Potpuno se slažem			1	1
Većinom se slažem		2	1	3
36-45 godina	2			2
Potpuno se slažem	1			1
Većinom se slažem	1			1
46-55 godina		1	1	2
Ne namjeravam napustiti Hrvatsku			1	1
Potpuno se slažem		1		1
56-65 godina			1	1
Potpuno se slažem			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Tablica 12. Smatrate li da ćete biti zadovoljni/na s plaćom u državi u koju dolazite?

Smatrate li da ćete biti zadovoljni/na s plaćom u državi u koju dolazite?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Ne mogu se odlučiti		6	1	7
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	17	9	28
U potpunosti se slažem		20	7	27
Većinom se slažem	1	14	10	25
Zadovoljniji nego ovdje		1		1
26-35 godina	2	3	2	7
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1		3
U potpunosti se slažem		2		2
Većinom se slažem			2	2
36-45 godina	2			2
U potpunosti se slažem	1			1
Većinom se slažem	1			1
46-55 godina		1	1	2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
Većinom se slažem		1		1
56-65 godina			1	1
U potpunosti se slažem			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

U tablici 12. prikazani su odgovori na pitanje „Smatrate li da ćete biti zadovoljni/na s plaćom u državi u koju dolazite?“. Na ovo su pitanje ispitanici također najviše odgovorili kako se većinom slažu s navedenom tvrdnjom, njih 29, te kako se u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom, njih 31. Ukupno je 7 ispitanika odgovorilo kako se ne može odlučiti te su svi u dobi od 18-25 godina. Njih 6 ima završenu srednju, a 1 višu ili visoku školu. Samo je jedan ispitanik/ica odgovorio/la da će biti zadovoljniji nego ovdje i to u dobi od 18-25 sa završenom srednjom školom.

Tablica 13. Planiram svakako povratak jednog dana u RH?

Planiram svakako povratak jednog dana u RH?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Gotovo nikad		5		5
Gotovo uvijek		5	4	9
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	1	16	9	26
Nikad		1		1
Ponekad	1	18	7	26
Uvijek	1	13	7	21
26-35 godina	2	3	2	7
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1		3
Ponekad		1	1	2
Uvijek		1	1	2
36-45 godina	2			2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	1			1
Uvijek	1			1

46-55 godina		1	1	2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
Uvijek		1		1
56-65 godina			1	1
Gotovo uvijek			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Na pitanje „Planiram svakako povratak jednog dana u RH?“ ispitanici odgovaraju kako je prikazano u tablici 13. Najviše ispitanika odgovorilo je kako ponekad planira povratak u RH, ukupno 28, od čega je 26 u dobi od 18-25 godina, a 2 u dobi od 26-35. Od toga većina ima završenu srednju školu. Osim toga, 25 ispitanika odgovorilo je kako uvijek planira povratak u RH, od toga je 21 u dobi od 18-25 godina te 13 ima završenu srednju školu, 7 višu ili visoku i samo 1 magisterij. Samo je jedan ispitanik odgovorio kako nikad ne planira povratak u RH i to u dobi od 18-25 sa završenom srednjom školom, dok je 5 ispitanika odgovorilo gotovo nikad također u dobi od 18-25 sa završenom srednjom školom.

Tablica 14. Koji su čimbenici zbog kojih biste se jednog dana vratili u RH?

Koji su čimbenici zbog kojih biste se jednog dana vratili u RH?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Čežnja za domovinom	1	1		2
Čežnja za domovinom, U mirovini sam		1	1	2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku		15	10	25
Obitelj		15	10	25
Obitelj, Čežnja za domovinom	1	12	1	14
Obitelj, Čežnja za domovinom, Pokretanje vlastitog posla		5		5
Obitelj, Čežnja za domovinom, U mirovini sam		1		1
Obitelj, Ne namjeravam napuštati Hrvatsku		1		1
Obitelj, Pokretanje vlastitog posla		1	1	2
Obitelj, U mirovini sam		2		2
Pokretanje vlastitog posla	1	1	3	5

U mirovini sam		3	1	4
26-35 godina	2	3	2	7
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1		3
Obitelj		2	1	3
Obitelj, Čežnja za domovinom			1	1
36-45 godina	2			2
Obitelj	2			2
46-55 godina		1	1	2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
U mirovini sam		1		1
56-65 godina			1	1
U mirovini sam			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

U tablici 14. prikazani su odgovori na pitanje vezano uz razloge povratka u Hrvatsku. Iz tablice možemo vidjeti da velik broj ispitanika, odnosno većina kao razlog povratka navodi obitelj i čežnju za domovinom. Tako 30 ispitanika kao razlog povratka navodi obitelj, od čega je 25 u dobi 18-25 godina. Isto tako, 15 ispitanika kao razlog povratka navodi i obitelj i čežnju za domovinom te je od toga 14 ispitanika u dobi od 18-25. Osim tih razloga, nekoliko ispitanika navodi i pokretanje vlastitog posla.

U tablici 15. navedeni su odgovori na pitanje „*Koji su razlozi zbog kojih se ne biste vratili u RH?*“. Možemo vidjeti kako velik broj ispitanika kao razlog navodi niske plaće i mirovine u kombinaciji s nekim drugim odgovorima. Od toga je 13 ispitanika u dobi 18-25 koji su odgovorili da su razlog samo niske plaće i mirovine. Isto tako, 13 ispitanika iste životne dobi kao razloge navodi niski standard, niske plaće i mirovine, nemogućnost zaposlenja, visoki porezi u privatnom poduzetništvu, korupcija. Ispitanici ostalih životnih dobi kao razloge navode niske plaće i mirovine, niski standard i korupciju. Ukupno 36 ispitanika svih dobnih skupina ne namjerava napustiti Hrvatsku radi zapošljavanja.

U tablici 16. također su prikazani odgovori na pitanje „Planiram svakako povratak jednog dana u RH?“, ali ovdje s obzirom na dob i radni status. Vidimo kako je najviše ispitanika, njih 28 od čega je većina (njih 26) u dobi od 18-25, odgovorilo da ponekad planira povratak u RH i to su uglavnom ispitanici statusa đak, njih 19, te 4 zaposlenih, 3 nezaposlenih i 2 privremeno zaposlenih. Osim toga, 25 ispitanika odgovorilo je da uvijek planiraju povratak u RH od čega je njih 8 statusa đak te 11 zaposlenih.

Tablica 15. Koji su razlozi zbog kojih se ne biste vratili u RH?

Koji su razlozi zbog kojih se ne biste vratili u RH?				
	Magistar/ica struke ili znanosti	Srednja škola	Viša škola ili visoka škola	Ukupno
18-25 godina	3	58	27	88
Korupcija	1	2		3
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku		17	12	29
Nemogućnost zaposlenja		2	3	5
Niske plaće i mirovine		6	7	13
Niske plaće i mirovine, Korupcija		1		1
Niske plaće i mirovine, Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	1			1
Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja		2		2
Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja, Korupcija		3		3
Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu		1		1
Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija		1		1

Niske plaće i mirovine, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija		2		2
Niski standard		2		2
Niski standard, Niske plaće i mirovine		1	1	2
Niski standard, Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja		2		2
Niski standard, Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja, Korupcija		1	3	4
Niski standard, Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija		12	1	13
Niski standard, Niske plaće i mirovine, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija		2		2
Niski standard, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija		1		1
Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija	1			1
26-35 godina	2	3	2	7
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2	1		3
Niske plaće i mirovine			1	1
Niski standard		1		1
Niski standard, Niske plaće i mirovine, Nemogućnost zaposlenja, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu, Korupcija			1	1

Niski standard, Niske plaće i mirovine, Visoki porezi u privatnom poduzetništvu		1		1
36-45 godina	2			2
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku	2			2
46-55 godina		1	1	2
Korupcija		1		1
Ne namjeravam napuštati Hrvatsku			1	1
56-65 godina			1	1
Niski standard			1	1
Ukupno	7	62	31	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

Tablica 16. Planiram svakako povratak jednog dana u RH?

Planiram svakako povratak jednog dana u RH?					
	Đak(učenik/ica ili student/ica)	Nezaposlen/a	Privremeno zaposlen/a	Zaposlen/a	Ukupno
18-25 godina	52	12	4	20	88
Gotovo nikad	1	2		2	5
Gotovo uvijek	7			2	9
Ne namjeravam napuštati RH	18	4	1	3	26
Nikad				1	1
Ponekad	18	3	1	4	26
Uvijek	8	3	2	8	21
26-35 godina	2		1	4	7
Ne namjeravam napuštati RH	1			2	3
Ponekad	1		1		2
Uvijek				2	2
36-45 godina			1	1	2
Ne namjeravam napuštati RH				1	1
Uvijek			1		1
46-55 godina				2	2
Ne namjeravam napuštati RH				1	1
Uvijek				1	1
56-65 godina		1			1
Gotovo uvijek		1			1
Ukupno	54	13	6	27	100

Izvor: Vlastita obrada autorice

3.4. Testiranje dokazivosti hipoteza

Hipoteza H1: *Mladi smatraju da je u zemlji u koju odlaze dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike* testirana je korištenjem izračuna hi kvadrata kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika između opažajnih i očekivanih vrijednosti. Kada se ispituje stav ispitanika pomoću slaganja s nekom pretpostavkom, očekuje se normalna odnosno Gauss-ova raspodjela odgovora. Dokazivost H1 hipoteze u ovom radu testirana je analizom opažajnih vrijednosti odgovora na pitanje 8 iz provedene ankete koje glasi: *Smatrate li da u zemlji u koju odlazite dobro je imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?*. Nulta hipoteza podrazumijeva da će većina ispitanika izabrati ponuđeni odgovor *ne mogu se odlučiti*, a najmanje njih će, prema pretpostavci, odabrati odgovor *potpuno se slažem* ili *potpuno se ne slažem*. Vrijednosti izračuna hi kvadrat testa prikazane su u tablici 17.

Tablica 17. Izračun hi kvadrat testa za testiranje dokazivosti hipoteze H1

	potpuno se slažem	većinom se slažem	ne mogu se odlučiti	većinom se ne slažem	potpuno se ne slažem	Ukupno
opažajna(empirijska) vrijednost (f_e)	44	43	6	6	1	100
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana(teorijska) vrijednost (f_t)	3,59	23,84	45,14	23,84	3,59	100
razlika (devijacija) (f_e-f_t)	40,41	19,16	-39,14	-17,84	-2,59	
kvadrat devijacije (f_e-f_t) ²	1632,97	367,11	1531,94	318,27	6,71	
HI kvadrat (f_e-f_t) ² / f_t	454,87	15,40	33,94	13,35	1,87	519.43
značajnost	1 %	aritmetička sredina	1,77			
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je polazna hipoteza zbog aritmetičke sredine < 3			POTVRĐENA	

Izvor: Vlastita obrada autorice

Prema rezultatima provedbe hi kvadrat testa u tablici 17. možemo vidjeti da je vrijednost hi kvadrata 519,43 što je bitno veće od granične vrijednosti 13,2778 te se zbog toga nulta hipoteza smatra **opovrgnutom**. To znači da postoji statistički značajna razlika između opažajnih i očekivanih vrijednosti razdiobe odgovora. Osim toga, s obzirom da je vrijednost aritmetičke sredine $\mu = 1,77$ možemo zaključiti da je većina ispitanika izabrala odgovor *potpuno se slažem i većinom se slažem*. S obzirom na dobivene rezultate, polazna hipoteza H1 smatra se **potvrđenom** odnosno mladi smatraju da je dobro imati rodinu, prijatelje ili poznanike u zemlji u koju odlaze.

Hipoteza H2: *Mladi smatraju da u državi u koju odlaze trebaju imati osiguran posao* testirana je korištenjem istog statističkog postupka izračuna hi kvadrat testa kojim se utvrđuje statistička značajnost razlike između opažajnih i očekivanih vrijednosti.

U ovom je slučaju također očekivana normalna, odnosno Gauss-ova raspodjela odgovora ispitanika. Testirale su se i analizirale opažajne vrijednosti za odgovore na pitanje 11. iz ankete koje glasi: *Smatrate li da Vam treba biti osiguran posao u državi u koju odlazite?*. Nulta hipoteza pretpostavlja da će većina ispitanika izabrati ponuđeni odgovor *ne mogu se odlučiti*, a najmanje *potpuno se slažem* ili *potpuno se ne slažem*. Vrijednosti izračuna hi kvadrat testa prikazane su u tablici 18.

Prema rezultatima provedbe hi kvadrat testa u prikazanim tablici 18. vidljivo je da je ukupan broj odgovora u tablici 74 premda je u istraživanju sudjelovalo 100 ispitanika. Razlog je u tome što u izračunu hi kvadrat testa nisu uzeti u obzir odgovori ispitanika koji su odabrali ponuđeni odgovor *Ne namjeravam napustiti Hrvatsku*. Vrijednost hi kvadrata je 552,92 što je bitno veće od granične vrijednosti 13,277 te se zbog toga nulta hipoteza smatra **opovrgnutom**. To znači da postoji statistički značajna razlika između opažajnih i očekivanih vrijednosti razdiobe odgovora. Osim toga, s obzirom da je vrijednost aritmetičke sredine $\mu = 1,58$ možemo zaključiti da je većina ispitanika izabrala odgovor *potpuno se slažem i većinom se slažem*. S obzirom na dobivene rezultate, polazna hipoteza H2 smatra se **potvrđenom** odnosno mladi smatraju da treba imati osiguran posao u državi u koju odlaze.

Tablica 18. Izračun hi kvadrat testa za testiranje dokazivosti hipoteze H2

	potpuno se slažem	većinom se slažem	ne mogu se odlučiti	većinom se ne slažem	potpuno se ne slažem	Ukupno
opažajna(empirijska) vrijednost (f_e)	39	31	1	2	1	74
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana(teorijska) vrijednost (f_t)	2,66	17,64	33,40	17,64	2,66	74
razlika (devijacija) (f_e-f_t)	36,34	13,36	-32,40	-15,64	-1,66	
kvadrat devijacije (f_e-f_t) ²	1320,60	178,49	1049,76	244,61	2,76	
HI kvadrat (f_e-f_t) ² / f_t	496,46	10,12	31,43	13,87	1,04	552,92
značajnost	1 %	aritmetička sredina	1,58			
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je polazna hipoteza zbog aritmetičke sredine < 3			POTVRĐENA	

Izvor: Vlastita obrada autorice

4. ZAKLJUČAK

U ovom se završnom radu problematizira odlazak, odnosno iseljavanje mladih iz Hrvatske. S obzirom na problematiku, predmet ovog rada je utvrditi uzroke odlaska i očekivanja mladih koji razmišljaju ili možda već planiraju odlazak iz Hrvatske. S obzirom na sve veći problem iseljavanja, ta je tema sve popularnija te je potrebno donijeti neke promjene kako bi se smanjio navedeni problem.

Rad kreće od pretpostavke da mladi smatraju kako je prilikom odlaska u inozemstvo bitno imati prijatelje, rodbinu ili poznanike te osiguran posao. Glavni cilj rada je istražiti stavove ispitanika o odlasku mladih iz Hrvatske, te uzroke, motive i očekivanja mladih prilikom odlaska. Svrha rada je upoznati javnost s razlozima sve većeg broja odlaska mladih te demografskim procesima i mjerama koje je potrebno poduzeti kako bi se smanjilo iseljavanje mladih.

Na temelju navedenih problema, predmeta, ciljeva i svrhe rada određena su dva istraživačka pitanja i dvije hipoteze. Kako bi se verificiralo istraživačko pitanje IP1: *Smatraju li mladi da je u zemlji u koju odlaze dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?* provedena je dokazivost hipoteze H1: *Mladi smatraju da je u zemlji u koju odlaze dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike.* Prema rezultatima koje smo dobili provedbom hi kvadrat testa (prikazani u tablici 17), izveden je zaključak da je hipoteza H1 potvrđena, odnosno da mladi doista smatraju kako je u zemlji u koju odlaze dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike.

Da bi verificirali istraživačko pitanje IP2: *Smatraju li mladi da u državi u koju odlaze treba biti osiguran posao?* provedeno je testiranje hipoteze H2: *Mladi smatraju da u državi u koju odlaze treba biti osiguran posao.* Na temelju provedbe hi kvadrat testa i dobivenih vrijednosti (prikazano u tablici 18), izveden je zaključak da je hipoteza H2 također potvrđena, odnosno da mladi smatraju kako u državi u koju odlaze treba biti osiguran posao.

Tako smo na temelju provedenog izračuna Hi kvadrat testa potvrdili obje izvedene hipoteze završnog rada i dobivenim odgovorima potvrdili naše pretpostavke o razmišljanju mladih vezano uz iseljavanje iz Hrvatske.

LITERATURA

Knjige

1. Akrap A., Barić V., Crkvenac M., Čavrak V., Družić I., Gelo J., Grahovac P., Jovančević R., Kovačević Z., Obadić A., Pašalić Ž., Skala Ž., Tica J.: Hrvatski gospodarski razvoj, Politička kultura, Zagreb, 2003.
2. Akrap A., Pokos N., Ridzak T., Živić D.: Činitelji demografskih kretanja u Republici Hrvatskoj, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, 2003.
3. Gelo Jakov: Demografske promjene u Hrvatskoj, Globus, Zagreb, 1987.
4. Mišetić A., Pokos N., Živić D.: Stanovništvo Hrvatske-dosadašnji razvoj i perspektive, Pilar, Zagreb, 2005.
5. Nejašmić Ivica: Depopulacija u Hrvatskoj, Globus naknadni zavod, 1991.

Seminarski rad

1. Grubišić, A.,(2004), Hi-kvadrat test i njegova primjena, seminarski rad Split

Završni rad

1. Jakša,M. (2005.) Kretanje stanovništva kroz povijest, završni rad, Pula, 2015.

Internetski izvori

1. <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=14510#top> (3.2.2019.)

POPIS TABLICA

Tablica 1. Razdioba ispitanika po dobi i radnom statusu	9
Tablica 2. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi i spolu	9
Tablica 3. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, dobi i spolu	10
Tablica 4. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, dobi i radnom statusu	11
Tablica 5. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, bračnom statusu i godinama	12
Tablica 6. Razdioba ispitanika po stručnoj spremi, godinama i mjestu prebivališta	13
Tablica 7. Razdioba ispitanika kako biste ocijenili svoje znanje o državi u koju odlazite?.....	15
Tablica 8. Smatrate li da je u zemlji u koju odlazite dobro imati rodbinu, prijatelje ili poznanike?	16
Tablica 9. Koji od navedenih čimbenika je najvažniji za Vaš planirani odlazak iz RH?.....	18
Tablica 10. Zašto ste izabrali upravo ovu državu za useljavanje?	21
Tablica 11. Smatrate li da treba biti osiguran posao u državi u koju odlazite?	23
Tablica 12. Smatrate li da ćete biti zadovoljni/na s plaćom u državi u koju dolazite?	24
Tablica 13. Planiram svakako povratak jednog dana u RH?	25
Tablica 14. Koji su čimbenici zbog kojih biste se jednog dana vratili u RH?.....	27
Tablica 15. Koji su razlozi zbog kojih se ne biste vratili u RH?.....	30
Tablica 16. Planiram svakako povratak jednog dana u RH?	33
Tablica 17. Izračun hi kvadrat testa za testiranje dokazivosti hipoteze H1	34
Tablica 18. Izračun hi kvadrat testa za testiranje dokazivosti hipoteze H2.....	36